

Núm. de Causa: Urgent i Preferent 41.1 CA. 0000012/2020
Núm. de Rotlle TSJP 0000027/2020

AUTE 64-2020

PARTS:

Apel·lant: Sr. F.J.B.N.S.

Advocat: Sr. Josep Antoni SILVESTRE CANOVAS

Apel·lat: MINISTERI FISCAL

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: Sr. Yves PICOD

Magistrades: Sra. Marie CONTE

Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO

Andorra la Vella, dotze de maig de dos mil vint.

En el recurs d'apel·lació interposat contra l'autè de data 27 de febrer de 2020, dictat pel Tribunal de Corts, relatiu al procediment Urgent i Preferent de l'article 41.1 de la Constitució d'Andorra, per una pretesa vulneració als drets a la llibertat, a la presumpció d'innocència, a una resolució fonamentada en dret i a un judici de durada raonable. Els components del Tribunal Superior de Justícia expressats al marge s'han constituït per a la vista i decisió, és ponent la Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO.

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: que per Aute de data 27 de febrer de 2020 el Tribunal de Corts decideix:

“No admetre a tràmit el procediment urgent i preferent de l'article 41.1 de la Constitució en concordança amb l'article 18 quater de la LTPJ, promogut per la lletrada senyora Judith SILVESTRE HERNANDEZ, actuant en nom i representació del processat J.B.N.S., contra l'aute d'aquest Tribunal de data cinc de febrer de dos mil vint que confirma l'aute de la Batlle instructora de data vint-i-tres de gener de dos mil vint, que decideix prorrogar el termini de presó provisional del referit processat per un període de quatre mesos, a comptar del dia vint-i-quatre de gener del dos mil vint”.

II.- RESULTANT: que contra l'esmentat aute interposa recurs d'apel·lació la representació lletrada de F.J.B.N.S. en el què sol·licita:

- Que s'admeti la demanda de procediment urgent i preferent d'acord amb el que disposa l'article 41.1 de la Constitució, contra l'aute de data 27 de febrer de 2020 i es tingui a bé revocar l'esmentada resolució, que es declari la vulneració dels drets a la llibertat, a la presumpció d'innocència, a una resolució fonamentada en dret i a un judici de durada raonable, havent-se de decretar la llibertat provisional immediata del seu defensat.

Sosté la part apel·lant que el Tribunal de Corts no va analitzar el fons del procediment urgent i preferent i per tant tampoc s'ha manifestat respecte a les vulneracions dels drets fonamentals al·legades, a la llibertat, a la presumpció d'innocència, a la defensa, a una resolució fonamentada en dret i a un judici de durada raonable.

Manté que en relació a la mesura de presó provisional, ni tan sols s'han analitzat altres mesures que siguin menys costoses pel seu defensat, i que la mesura personal és del tot desproporcionada i s'està usant com un compliment anticipat de la pena.

III.- RESULTANT: que el Ministeri Fiscal per informe de data 20 d'abril de 2020, s'oposa al recurs formulat, considerant que *“(...) la nova regulació configura l'incident de nul·litat d'actuacions com a una modalitat concreta de procediment urgent i preferent, que s'ha de tramitar conforme a les regles processals establertes als articles 18 ter i quater de la Llei transitòria de procediments judicials”,* i que el Tribunal de Corts no ha fet més que aplicar la llei i inadmetre a tràmit l'incident de nul·litat per manca de requisits de procedibilitat.

Remarca el Ministeri públic *“aquesta idèntica qüestió ja ha estat resolta per la Sala penal del Tribunal Superior de Justícia pel mateix processat B. en el marc de la causa que ara ens ocupa mitjançant Aute 55-2020, de 31 de març de 2020”*.

FONAMENTS DE DRET

I.-CONSIDERANT: que el Tribunal de Corts no admet a tràmit la demanda de procediment urgent i preferent promogut per la representació de F.J.B.N.S. per la via de l'incident de nul·litat d'actuacions de l'article 18 quarter de la Llei Transitòria de Procediments Judicials.

Considera, en primer lloc el Tribunal de Corts, que el procediment instat no és l'adequat perquè les resolucions a les quals s'atribueix la vulneració dels drets a la llibertat, a la presumpció d'innocència, a la defensa, a una resolució fonamentada en dret i a un judici de durada raonable no són fermes, en el sentit de que no són definitives, ja que la llibertat pot ser demanada en qualsevol moment i, per tant, la via adequada per a denunciar la vulneració dels drets fonamentals no és la de l'article 18 quarter de la Llei Transitòria de Procediments Judicials.

La part recurrent considera que la via adequada és la de l'incident de nul·litat d'actuacions regulat a l'article 18 quarter de la Llei Transitòria de Procediments Judicials perquè és l'únic que garanteix el dret a la doble instància que estableix l'article 41.1 de la Constitució.

La mateixa qüestió ja ha estat resolta per la Sala en l'aute de data 31 de març del 2020 dictat en el Rotlle 12/20 en el marc del procediment urgent i preferent promogut per la representació de F.J.B.N.S. per la vulneració dels mateixos drets fonamentals contra les decisions de la Batllia i del Tribunal de Corts acordant mantenir la situació de presó provisional del Sr. B.

Com dèiem en la nostra resolució, l'article 41.1 de la Constitució preveu que *“els drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV són tutelats pels tribunals ordinaris per mitjà d'un procediment urgent i preferent regulat per la llei, que, en qualsevol cas, se substanciarà en dues instàncies”*.

Després de la modificació de l'article 6 de la Llei Qualificada de la Justícia, de l'article 15 de la Llei Transitòria de Procediments Judicials i de la introducció dels articles 18 ter i 18 quarter de la mateixa llei -reformes operades

per les Disposicions Addicionals Tercera i Cinquena de la Llei 24/18 de 18 d'octubre- la tutela pels tribunals ordinaris del drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV del Títol II de la Constitució, quan la vulneració s'hagi produït en el marc d'un procediment judicial, només es pot aconseguir per la via de l'incident de nul·litat d'actuacions, *el qual es configura com un procediment urgent i preferent amb dues instàncies* (TC-2020-15-RE).

Així, l'article 6.3 de la Llei Qualificada de la Justícia estableix que *“els drets recollits a l'article 10 de la Constitució i els altres drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució, la vulneració dels quals s'hagi produït en el marc d'un procés judicial, són tutelats pels tribunals per mitjà de l'incident de nul·litat que regula la Llei transitòria de procediments judicials, el qual es configura a aquest efecte com un procediment urgent i preferent.”*

En el cas enjudiciat, les al·legades vulneracions de drets fonamentals ho haurien estat en el marc de la causa 8000088/19, és a dir, en el marc d'un procés judicial preexistent i, per tant, la via per aconseguir la tutela d'aquests drets és la de l'incident de nul·litat d'actuacions regulada a la Llei Transitòria de Procediments Judicials.

Però aquesta llei estableix dos incidents diferents en funció de si la resolució què, en aquest cas, suposadament vulnera els drets fonamentals del demandant és o no ferma, ferma que considerem que s'ha d'entendre en el sentit de que sigui definitiva perquè posi fi al procediment o resolgui sobre el fons de l'assumpte i no es pugui modificar.

La Sala considera, com ja vam dir en l'aute de data 10 de febrer del 2020, dictat en la causa TSJP-139/2019- que les resolucions sobre mesures cautelars, incloses les de la situació personal de l'encausat, no són resolucions fermes, perquè no són definitives en el sentit de que poden ser modificades en qualsevol moment durant la tramitació de la causa, interpretació que, com es diu a la resolució recorreguda ha estat avalada pel Tribunal Constitucional en les causes 2019-49 i 50.

És per això que entenem que una interpretació lògica i teleològica de la nova normativa ens ha de portar a concloure que quan la pretesa vulneració dels drets i llibertats reconeguts en els Capítols III i IV del Títol II de la Constitució es produeixi en el marc d'un procés judicial i la resolució que suposadament els vulnera no és ferma, en el sentit abans esmentat, la via processal per a obtenir la seva tutela és la dels recursos ordinaris -article 18 ter de la Llei Transitòria de Procediments Judicials-, via que garanteix la doble instància i compleix la finalitat del procediment urgent i preferent, i tractant-se de resolucions fermes, la via es la de l'article 18 quarter de la mateixa llei.

Una interpretació diferent portaria a l'anomalia processal, què en l'actualitat s'està produint, d'interposició sistemàtica i continuada d'incidents de nul·litat -fonamentats en causes diferents a les establertes a l'article 18 bis de la Llei Transitòria de Procediments Judicials- i a la interposició de demandes de procediment urgent i preferent per la via de l'incident de nul·litat d'actuacions de l'article 18 quarter de la Llei Transitòria de Procediments Judicials contra resolucions no definitives.

En el cas del recurrent, les preteses vulneracions de drets, derivades del manteniment de la presó provisional mitjançant la seva pròrroga, poden ser al·legades -i ho han estat de forma reiterada- davant de la Batlle Instructora i contra la seva resolució és pot interposar, com així s'ha fet també repetidament, recurs d'apel·lació. El mateix supòsit es produeix quan la petició es formuli davant del Tribunal de Corts, en quins casos el recurs es resol per la Sala Penal del Tribunal Superior.

El recurs d'apel·lació, tenint en compte que efectivament la via de l'article 18 quarter de la Llei Transitòria de Procediments Judicials no és l'adequada per a la tutela dels drets fonamentals quina protecció es demana, ha de ser desestimat, ja que la inadmissió *a limine* de la demanda de procediment urgent i preferent ha estat correctament acordada.

Aquesta inadmissió sense entrar en el fons de l'assumpte no vulnera el dret a la jurisdicció del recurrent perquè aquest dret té un contingut complex que inclou el dret d'accedir a batlles i tribunals en la forma legalment prevista, el dret a obtenir d'ells una resolució fundada en dret i a la seva execució, i el dret a que la pretensió deduïda sigui resolta en el procediment previst en la llei, sense que pugui incloure's en la seva comprensió un dret a l'obtenció d'una resolució concorde a la pretensió deduïda, en aquest cas, l'apertura del procediment.

II.- CONSIDERANT: que l'article 9.2 de la Llei Qualificada de la Justícia preveu que els Batlles i Tribunals *refusaran motivadament i d'acord amb el que estableixi la llei de procediment, aquelles peticions, incidents i excepcions, que es formulin amb manifest abús de dret o frau de llei.*

L'abús de dret es produeix quan es realitza una actuació aparentment correcta però que en realitat suposa una extralimitació perquè no respon a una finalitat seria i legítima susceptible de protecció, traspassant els límits de la equitat i la bona fe i generant perjudicis per un tercer o per la societat.

El Tribunal de Corts també sustenta la inadmissió de la demanda en l'apreciació en l'actuació de la part recurrent d'un abús de dret, perquè ha estat formulada sense esperar la resolució d'un altra procediment urgent i preferent promogut per vulneració dels mateixos drets.

És cert, com al·lega la representació del Sr. B. que l'actual demanda s'ha dirigit contra resolucions diferents de les que van ser objecte de la demanda anterior -aute de la Batllia de data 22 de novembre de 2019 i aute del Tribunal de Corts de data 18 de desembre del 2019-. Però el contingut de les dos demandes és el mateix i les resolucions suposadament vulnerants de drets fonamentals en els dos procediments promoguts per la part recurrent acorden el manteniment de la situació de presó provisional del Sr. B. pels mateixos arguments. S'ha de tenir també en compte que en la demanda es fa referència a que encara no s'ha resolt el procediment urgent i preferent promogut amb anterioritat com un dels motius per interposar la nova demanda, quan el procediment seguia els seu curs normal, i que la part recurrent ha denunciat de forma reiterada la vulneració del dret fonamental a la llibertat del Sr. B. i la Batllia i el Tribunal de Corts s'han pronunciat també de forma reiterada sobre aquesta qüestió. Per totes les circumstàncies exposades, tot i que la representació del Sr. B. pot legalment fer-ho, considerem, coincidint amb el criteri del Tribunal de Corts, que promoure un nou procediment urgent i preferent sense esperar la resolució de l'anterior suposa generar de forma innecessària una activitat judicial, incorrent en un exercici abusiu dels seus drets.

III.- CONSIDERANT: que havent estat desestimat íntegrament el recurs, procedeix imposar a la part apel·lant les despeses processals causades en aquesta segona instància.

IV.- CONSIDERANT: aquesta resolució ha estat adoptada per mitjans telemàtics, atesa la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2, tal com autoritza l'article 52 de la Llei 5/2020, de 18 d'abril.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

DECISIÓ

La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, en nom del poble andorrà, decideix:

1.- DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de F.J.B.N.S. contra el aute de data 27 de febrer del 2020 dictat pel Tribunal de Corts en la causa núm. 0000012/2020.

2.- Confirmar íntegrament dit aute.

3.- Imposar a la part apel·lant les despeses processals causades pel recurs.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.